

Egå Engsø er et rensningsanlæg med rekreativ profil

Ideen om at inddige Egåen og afvande de omliggende enge, så der kunne dyrkes korn, kom fra andre end dem, der ejede jorden. Det var ikke bønderne i Vejlbj-Egå, der fødte tanken. Den blev udklækket hos Hedeselskabet i Viborg.

Første gang, forslaget for alvor diskuteres, var ved et møde i Århus 22. september 1941, hvor det jyske underudvalg af Statens Landvindingsudvalg holdt møde med repræsentanter fra Socialministeriet og Hedeselskabet. Formålet var at diskutere fællesprojekter til bekæmpelse af den arbejdsløshed, alle frygtede ville komme på grund af den tyske besættelse.

Afdelingsleder Parbo fra Hedeselskabet fremlagde projektet for Vejlbj-Egå Enge. Det omfattede inddigning og kunstig afvanding af 336 hektar med et overslagsbeløb på 580.000 kr. (12,0 mio. kr. i 2009-værdi), hvoraf næsten halvdelen angiveligt skulle være arbejds løn.

Ikke mindst det sidste forhold, hvor der blev lovet den dobbelte lønværdi for de arbejdsløse end de sædvanlige 25 pct., gjorde projektet meget interessant. Socialministeriets repræsentant mente da også, ifølge mødeprotokollen, at ministeriet ville være parat til at overtage den økonomiske risiko ved projektet, »således at den anførte udgift for lodsejerne på 100.000 kr. ikke kan overskrides«.

Sagt på almindelig dansk betød det, at socialministeriet var parat til at betale forskellen, så jordejerne kunne få et projekt med en egenbetaling på maksimalt 17 pct. af overslagsprisen. Det kunne næsten ikke blive billigere.

Hedeselskabet, der selv havde udarbejdet projektet, blev anmodet om at forhandle videre med lodsejerne på dette grundlag.

Trods det favorable tilbud kom der ingen sag ud af det. Gennem hele besættelsestiden blev der holdt liv i forhandlingerne om projektet, men bøn-

Egå Engsø

Nyskabt, lavvandet sø på 115 hektar med 35 hektar omgivende enge i tidligere afvandet engområde ved Egåen i den nordlige udkant af Århus. Etableret i efteråret 2006 som led i Vandmiljøplan II. Populært udflugtsmål med mange muligheder for rekreativ udfoldelse. Samlet pris: 31,2 mio. kr. (2006). Århus kommune er enejer af søen med omgivende arealer. Kortene er fra 1875, 1986 og 2008 (ortografiet).

Århus kommune.

Koordinater: 6230843, 575757.

derne ville ikke være med. I oktober 1946 måtte det jyske underudvalg bide i det sure æble og lukke sagen i et svarbrev til Statens Landvindingsudvalg:

»Vedrørende sagen Vejlbj-Egå Enge meddeles det, at denne sag efter Underudvalgets skøn i sig selv er velegnet til gennemførelse; men underudvalget har set sig nødsaget til

Indtil 1956 løb Egåen uhindret ud i Århus Bugt, men ved højvande trængte det salte vand op i åsystemet. De nye sluseporte skulle lukke automatisk, men åens store vandføring ville imidlertid medføre, at vandstanden bag slusen også steg og med risiko for oversvømmelser, hvis højvandet i bugten varede for længe. Her kom to kraftige pumper imidlertid ind i billedet. De skulle installeres i et grundmuret pumpehus, hvor de blev drevet af to 125 hk elektromotorer, som var i stand til at presse alt åvandet ud under sluseportene, som så samtidig blev holdt fri for tilsanding. Foto: Hedeselskabet.

at henlægge sagen på grund af manglende tilslutning fra lodsejerne».

Henlagt, javist – men glemt? Ikke ret længe.

101 nej-underskrifter

Hedeselskabet og en mindre gruppe lodsejere arbejdede ufortrødent videre med sagen, og i 1949 var man atter parat til at prøve lykken.

Ganske vist havde 101 lodsejere ved Egåens nedre løb indgivet en skriftlig protest allerede i april 1947, da de frygtede forværrede oversvømmelser, hvis arealerne opstrøms blev inddiget. Ved stærk afstrømning ville åvandet ikke længere kunne fordele sig ud på engene opstrøms og derfor forårsage øget skadevirkning på engene nedstrøms, mente man.

Rent juridisk var det dog uden betydning, hvad de 101 lodsejere mente eller ikke mente. Landvindingsloven fra 1940 krævede intet flertal blandt dem, der ejede jorden, hverken efter hoveder eller hoveder, men blot en beslutning hos landbrugsministeriet.

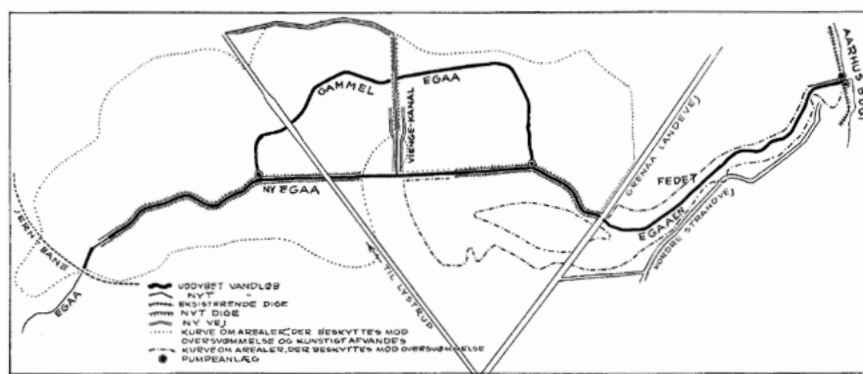
Alligevel vakte det altid noget ubehag i Statens Landvindingsudvalg, når bønderne tilsyneladende ikke ville de-

res eget bedste og sagde nej til statens tilbud om projekter.

Ikke mindst finansministeriets repræsentant i landvindingsudvalget, kontorchef Svend Alstrup, var utilpas ved at gennemtvinge et projekt, som så mange lodsejerne havde sagt nej til. Til gengæld var han den eneste i udvalget, der følte det sådan. Det jyske underudvalg fandt de protesterendes frygt »stærkt overdrevet«, men anså det for »håbløst at søge at opnå en mindelig overenskomst med klagerne«.

Det endte med, at kontorchefen gav

Omdrejningspunktet i det ambitiøse afvandsingsprojekt var to kraftige pumper og et sluseanlæg helt ude ved udløbet i bugten. Pumpernes samlede ydeevne på 500.000 liter vand i minuttet var så stor, at vandstanden inde bag havdiget mod bugten altid kunne holdes passende lav. Samtidig skulle store dele af det nye, udrettede åløb inddiges som en ekstra sikring mod bagvandsoversvømmelser. Kortet stammer fra Hedeselskabets Tidsskrift, nr. 1, 77. årg., 1956.

sig, da han skulle skrive sin indstilling i oktober 1949:

»Da landvindingsloven forudsætter magtanvendelse, og de teknisk sagkyndige fremdeles siger god for sagen, og jeg godt kan se, at arealets beliggenhed taler for en forbedring af dette, kan det vel ikke nytte, at jeg som den eneste fortsætter at protestere; men tanken om at udføre et arbejde, som er uønsket af 101 i nærheden liggende lodsejere, tiltaler i hvert fald ikke mig«.

Projektet blev vedtaget og optaget på den såkaldte beredskabsliste i november 1950 med en overslagssum på 630.000 kr. (10,3 mio. kr. i 2009-værdi) for 336 hektar. Staten ville betale de 60 pct., mens lodsejerne fik tilbudt et fordelagtigt lån til resten. Socialministeriet var for længst ude af billedet med de ekstraordinære tilskud, så billigere end 40 pct. kunne det altså ikke blive.

Udvidet projekt

Allerede i januar 1951 blev projektet frigivet fra beredskabslisten. Arbejdsløsheden var begyndt at stige, men inden det første spadestik var taget, ansøgte det jyske underudvalg om penge til at udvide projektet ganske betragteligt.

I september 1951 ville lodsejerne på Fedet også være med, dvs. det nedre løb af Egåen fra Grenå Landevej og ud til Århus bugt. Det drejede sig blot om 50 hektar, men det ville ikke være billigt. Hedeselskabet var klar med et revideret projekt, og udvidelsen ville

Fundamentene til slusen og pumpehuset ude ved Egåens udløb blev støbt under vanskelige vilkår, da entreprenøren måtte arbejde i flydesand. Byggegruben blev holdt tør ved hjælp af en række lodrette borer i skråningssiderne, hvorfra vandet kunne ledes bort. Slusen og pumpehuset blev bygget helt ude ved stranden. De ligger der stadig og er i fuld funktion. Foto: Hedeselskabet.

koste den nette sum af ca. 400.000 kr. (5,7 mio. kr. i 2009-værdi).

Men pengene blev fundet på næste års finanslov, så landbrugsministeriet kunne give grønt lys for de nu 386 hektar med en revideret budgetsum på 1,1 mio. kr. i juli 1952 (15,8 mio. kr. i 2009-værdi).

Oprindeligt var arbejdet beregnet til at tage to år, men det kom til at vare dobbelt så længe. Undervejs måtte der nok en kraftig justering til, så budgetprisen blev sat op med 465.000 kr. til 1.565.000 kr. Oveni handlen fik lodsejerne gennemtruffet en lille nedsættelse af deres private andel, så staten nu skulle betale 65 pct., mens de kunne nøjes med 35 pct.

Det endelige regnskab blev afsluttet i 1958 med en samlet udgift på 1.545.556 kr. (19,1 mio. kr. i 2009-værdi). Tilbage i 1951 var det oprindelige projekt blevet godkendt med et budget på 630.000 kr. (10,3 mio. kr. i 2009-værdi).

Halvtreds år senere skulle det komme til at koste næsten det dobbelte at genskabe området som natur.

På jagt efter rensningsanlæg

Værdien af de afvandede enge, især arealerne mellem Grenå Landevej og jernbanen ude i vest, holdt kun nogle årtier. Så havde den stærkt humusholdige tørvejord sat sig så meget, at enge atter blev for våde til korn-

dyrkning. En halv til en hel meter sank markerne, nogle steder mere end det, så terrænet satte sig i kote nul eller endnu lavere.

Da miljømyndighederne i slutningen af 1990'erne begyndte at søge efter projektmuligheder i kampen for at skaffe rent vand i Århus Bugt, var de

vandlidende jorder langs Egåen et naturligt sted at sætte ind. Her kunne der med fordel skabes et rensningsanlæg til at dæmpe landbrugets forurening af bugten.

I januar 2002 vedtog Århus Byråd at igangsætte et udredningsarbejde om mulighederne for naturgenopretning

Hedeselskabets store dybdeplow, den såkaldte »Boulund«-plow, blev taget i anvendelse for at hente den frugtbare klæggjord op til overfladen, da engene var blevet nogenlunde tørre. Ploven, der gik ned i en meters dybde, blev trukket af to bælte køretøjer. Foto: Hedeselskabet.

Den store engsø er etableret ved at fjerne diger langs Egåen samt en mindre pumpestation. Ved Lystrupvej er der anlagt et såkaldt stryg i åen, der med en tærskel hæver vandstanden i hele området. Op langs Lystrupvej er der bygget et lavt dige for at beskytte vejen ved højvande. Nord for søen er Ellebækken blevet lagt om, så den løber mod syd og munder ud i den nye sø. Både under motorvejen og Petersmindevej er der anlagt faunapassager af hensyn til smådyr og oddere. Foto: Per Nissen Grøn.

i den nedre del af Egådalen. Året efter gjorde Århus amts motorvejsprojekt det muligt for kommunen at gå ind i en omkostningsneutral jordfordeling.

Motorvejen skulle gå gennem den vestlige del af området, som amtet

Den nye snegleart, blæresneglen, er den mest dominerende art blandt de skønsmæssigt anslåede 300 millioner snegle i den nye sø. Størrelsen er ikke meget mere end en centimeter, når den er kønsmoden. Foto: Per Nissen Grøn.

derfor agtede at erhverve, og samtidig kunne kommunen så sikre sig de nødvendige arealer til en sø. For kommunen ville en sø også være attraktiv, da den ville tilføje den nordlige bydel en række rekreative muligheder.

I fællesskab med amtet udarbejdede kommunen en ansøgning til de såkaldte VMPII-midler, dvs. statens vandmiljøplanpenge til bekæmpelse af landbrugets forurening.

I sommeren 2004 godkendte Århus Byråd en aftale med amtet om, hvordan den nye engsø skulle betales. Budgettet var på 16,7 mio. kr. Heraf skulle skatteborgerne i Århus kommune op med 7,9 mio., amtet med 3,8 mio., mens miljøministeriet ville støtte projektet med 5 mio. kr. Landbruget var den eneste deltager, der slap gratis.

Det budget holdt bare ikke.

Staten slap billigt

Allerede efter licitationen i foråret 2006 stod det klart, at budgettet var sprængt.

Projektet ville blive næsten 50 pct. dyrere med en overskridelse på 6,6 mio. kr., men det lykkedes at få amtet med på at dele ekstraudgiften nogenlunde lige over. I efteråret 2006 var amterne i fuld gang med at lukke og slukke med henblik på ophør 31. december 2006, så man havde ingen tid at spille på langvarige forhandlinger.

Men det var ikke nok med de 23,3 mio. kr.

I lighed med landvindingsfolkene havde naturgenopretterne store vanskelighederne med at overholde deres budgetter. Værdien af jorden i projektområdet skulle lægges til med 2,7 mio. kr., og endelig måtte Århus kommune betale 5,2 mio. kr. til sti-

anlæg, plantning af stenalderkov og opførelse af naturlegeplads m.v. Inden Egå Engsø kunne indvies 20. oktober 2006 med kommunale og amtskommunale talere og mindst 500 naturinteresserede århusianere som klappende tilskuere, var regningen løbet op i 31,2 mio. kr.

Den eneste bidragyder til projektet, der ikke kom med ekstra penge til at dække prisstigninger og andre uforudsete udgifter, var miljøministeriet. Staten stod fast på sit bidrag, selvom det svandt ind fra 30 pct. til beskedne 16 pct. af den totale udgift.

Frem og tilbage for millioner af kroner

Nøgternt set kan der være noget molo-bohistorie over hele projektet.

Begrundelsen for at investere mere end 30 mio. kr. i en ny sø var nødvendigheden af at dæmpe landbrugets kvælstof- og fosforforurening, men i stedet for at begrænse selve forureningen ved kilden, altså hos landbruget, så er hele sigtet med vandmiljøplanindsatsen at etablere »naturlige« rensningsanlæg, der kan uskadeliggøre de overflodige gødningsstoffer, når først landbruget har udledt dem.

Og det er ikke forureneren, der betaler.

Derfor er det med god grund, at den kommunale pjece om den nye sø bærer undertitlen »Rensningsanlæg, naturperle og rekreative muligheder« på forsiden. Rækkefølgen af ordene i undertitlen er næppe heller tilfældig valgt.

Rensningsanlægget »Egå Engsø« er teoretisk beregnet til at fjerne 36 tons kvælstof og 0,6 tons fosfor på årsbasis. Det er den forurening, som vandmiljøet i Århus Bugt i gennemsnit forventes at blive skånet for. Ifølge Miljøministeriets vand- og miljøplaner tilføres Århus Bugt hvert år (2005-data) 1189 tons kvælstof og 36,9 tons fosfor. Heraf står landbruget for de 67 pct. kvælstof, og mindre end 28 pct. af fosforudledningen.

Egå Engsø dæmper altså forureningen af Århus Bugt med 3 pct. af den samlede mængde kvælstof og 1,6 pct.

Amtdets biolog, Bodil Deen Petersen, arbejdede i tre år med at få det komplicerede projekt til at klappe inden amtets nedlæggelse ved udgangen af 2006. Foto: Helene Clausen.

af fosforen – under forudsætning af, at beregningerne holder stik. Renseeffektiviteten i engsøen er aldrig blevet målt, kun teoretisk beregnet, så ingen ved faktisk, hvor godt det virker.

Den eneste evaluering af effekten i de nye søer blev foretaget i 2004 af Danmarks Miljøundersøgelser, og den

viste generelt, at den målte kvælstoffjernelse var mindre end den teoretisk beregnede. Helt ned til en femtedel kunne realiteten vise sig at være.

Noget helt andet er søens positive rolle som led i forsvaret mod negative effekter af de kommende klimaforandringer. Søen vil kunne fungere som et reservoir for regnvand fra indlandet i tilfælde af store regnskyl.

Tilbage til stenalderen

I tidernes morgen, dvs. i de første årtusinder efter sidste istid, gik der en dyb fjordarm fra Århus Bugt helt ind i landet til Lisbjerg Bakke. Her jagede og fiskede stenalderfolkene fra deres bopladser langs »Lystrup Fjordens« bredder, hvor den nye Egå Engsø ligger i dag.

Moesgård Museum ved Århus har fundet talrige spor efter de første menneskers bopladser, stammehåde og køkkenmøddinger. I skovene har de nedlagt urokser, elge og vildsvin, og i fjorden har de drevet hvalfangst. Ganske imponerende har spækhug-

Med en kunstig stendysse som vartegn er der ned til søen indrettet en tematisk legeplads for børnehavebørn på udflugt. Legeredskaberne afspejler stenalderen og er fremstillet som store træskulpturer af dyr – urokse, ulv og vildsvin kan mødes på pladsen. En kæmpeørn i træ vogter indgangen.

På meget kort tid har Egå Engsø kunnet opvise nogle imponerende fugletal. Allerede i august 2009 placerede søen sig som nr. 10 på listen over fugletætte lokaliteter blandt de 69 nye eller reetablerede søer i Danmark. Mange af fuglene er iagttaget fra det smukke og funktionelle fugletårn, som det australske vinfirma, Banrock Station, har betalt for. Foto: Per Nissen Grøn.

gere udgjort et væsentligt menupunkt på stenalderfolkernes spisekort. Hvalerne blev nedlagt med kastespyd og lanser, og jagten foregik i smalle kanoer. Mindst 16 af de tonstunge, sorthvide tandhvaler er der konstateret knoglerester efter.

Op gennem bronzealderen i takt med landhævningen afsnøres fjordarmen til en langstrakt ferskvandssø, der efterhånden forsummer og bliver til mose og lavtliggende, fugtige enge. Denne proces fortsatte helt frem til vor tid, indtil bønderne langs Egåen – og Hedeselskabet især – greb ind i naturens gang.

Op med det nye projekt er naturen – og historien om landskabet – endnu en gang blevet vendt på hovedet.

Hvor stenalderfolkene kæmpede for tilværelsen, leger nutidens børn i dag »stenalder« for sjov. Med en kunstig stendysse som vartegn er der ned til søen indrettet en tematisk legeplads for børn på udflugt. Lege-redskaberne afspejler stenalderen og er fremstillet som store træskulpturer af dyr – urokse, ulv og vildsvin kan mødes på pladsen. En stenalder-skov med det autentiske »stenaldertræ«, småbladet lind, er det også blevet til.

Den bynære beliggenhed har gjort det oplagt at tænke i rekreative muligheder, og arealerne omkring den nye sø er i høj grad tilpasset bybefolkningens behov. Hele vejen rundt er der etableret en bred grusbeltet sti, som kondiløbere og stavgængere har stor glæde af. Kun i sidste øjeblik aflyste

kommunen en permanent asfaltering på grund af sparekrav – og voldsom kritik i den lokale avis.

Det australske vinfirma, Banrock Station, har betalt for et smukt og funktionelt fugletårn, og der er opstillet bord-bænke sæt med affaldskurve, infotavler, kortborde, piktogram-pæle og to p-pladser. Alt er der tænkt på.

Natur for fremtiden

Den positive sidegevinst ved de såkaldte vandmiljøplan-projekter er, at de ofte også bliver til naturprojekter. Er der tænkt i et naturvenligt design, kan de blive til overraskende righoldige naturlokaliteter.

Egå Engsø har allerede i i dag indtaget en flot plads på det natur-

historiske landkort i Østjylland. Det er dokumenteret i en 116 sider lang rapport fra konsulentfirmaet Orbicon (tidligere Hedeselskabet). Her er et sammendrag af naturfakta fra august 2006 til december 2007:

På landarealerne blev der registreret 235 forskellige planter, hvilket ikke er specielt mange, og blandt dem var der ingen sjældne. Derimod var vegetationen ude i søen meget artsrig med i alt 27 forskellige undervandsplanter. 90 pct. af søbunden var plantedækket, og der forekom mere usædvanlige arter som smalbladet vandstjerne, rosetvandstjerne, krybende vandkrans og kæmpekransnålalge.

Blandt »smådyrene« var snegle den helt dominerende gruppe, og blandt dem er der fundet en ny art for Danmark, blæresneglen (*Physella acuta*).

Også en ny vandmiddeart for landet er konstateret sammen med en række sjældne eller ualmindelige arter af biller, vandtæger og dansemøg. I alt er der konstateret 94 arter eller grupper af vandlevende insekter, snegle, orme, krebsdyr, m.v.

Den nye snegleart, blæresneglen, var den mest dominerende blandt de skønmæssigt anslåede 300 millioner snegle i den nye sø. Der siger sig selv, at der er tale om en overdådigt spisekammer for snegleædende fugle og fisk. Blandt større insekter er der registreret en del guldsmede, hvoraf et enkelt eksemplar af den meget sjældne kejserguldsmed bør fremhæves.

Listen over pattedyr omfatter 26 arter med odder og vandflagermus som de mest celebre. Også dværgflagermus og sydflagermus fra EU-listen over strengt beskyttede arter fortjener at fremhæves.

Fisk er der også. De almindelige arter som gedde, skalle og aborre er vidt udbredt, men også havørred, karudse, ål og hundestjeler – både med tre og med ni pigge – er konstateret. Desuden fanges der skrubber, selvom der er hele fire kilometer gennem ferskvand ud til bugten.

Men fuglene er den store sensation. Allerede i det første efterår med vand i engsøen kunne kommunens pavestolte naturvejleder proklamere få

Direktør Tony Sharley fra Banrock Station klippede selv det lyseblå silkebånd over, som markerede åbningen af udsigtstårnet i juli 2007. Det australske vinfirma har doneret mere end 20 mio. kr. i de seneste år til miljøprojekter i 12 lande. Udsigtstårnet modtog en check på 50.000 Euro. Foto: Lokalausvisen Århus Nord.

uger efter indvielsen i oktober 2006:

»Tusindvis af fugle har slået sig ned i området, og det er helt fantastisk«.

Det er som om, hjemløse fugle i hundredevis stod i kø for at komme til, så snart der blev fyldt vand på. På meget kort tid har Egå Engsø kunnet opvise nogle imponerende fugletal.

I august 2009 placerede søen sig som nr. 10 på listen over fugletætte lokaliteter blandt de 69 nye eller retableterede søer over 10 hektar, som findes i Danmark. Med sine 199 forskellige fuglearter erobrede søen den markante placering.

Lidt Vorherre er der også

Og det er ikke mindst projektlederens fortjeneste.

I tre år arbejdede biolog Bodil Deen Petersen med at få det komplicerede projekt til at falde på plads, så både rensningsanlæg og naturprojekt blev tilgodeset. I et interview med Jyllandsposten fortalte hun om det store perspektiv nogle dage før indvielsen:

»Der er lidt Vorherre over det. Naturen er den oprindelige skaber, men her har vi sat udviklingen nogle hundrede år tilbage. Tanken om det er i sig selv ganske forbløffende.

Det hele vil dog gro til igen. Engsøen

bliver til en mose, hvis man ikke mod forventning effektivt fjerner tagrør og anden vækst. Tilgroning var, hvad der skete, da fjorden i sin tid blev fyldt op.

Tag det nu roligt. Det vil vare 500-1000 år!«

KILDER

Forfatterens besøg på lokaliteten, 11. august 2007.

Esmann, Knud: Kvinden til alle sæsoner. Jyllands-Posten, 17. okt. 2006.

Grøn, Per Nissen: Naturforholdene i Egå Engsø 2007. Rapport til Århus Kommune, sag nr. 13207964. Orbicon A/S, marts 2008.

Hedeselskabets Tidsskrift, nr. 1, 77. årg. 15. januar 1956.

Hoffmann, C.C., Baattrup-Pedersen, A., Jeppesen, E., Amsinck, S.L., & Clausen, P. 2004: Overvågning af Vandmiljøplan II Vådområder 2004. Danmarks Miljøundersøgelser. 103. s. Faglig rapport fra DMU nr. 518. <http://faglige-rapporter.dmu.dk>

Notat: Egå Engsø forbedrer sikkerheden mod oversvømmelse. Natur og Miljø, Århus Kommune. 26. marts 2008.

NM/Landskab og Natur: Tillægsbevilling til anlæggelse af ny engsø i Egådalen. Indstilling til Århus Byråd. J.nr. 06.02.10P20. 7. september 2006.

Skousen, Henrik: Arkæologi i lange baner. Moesgård 2008.

Statens Landvindingsudvalg, j.nr. 234, Rigsarkivet.

Fuglelivet i dag

Med tilladelse fra Dansk Ornitologisk Forening bringes her et uddrag af DOF-basen, der rummer et meget stort antal fugleobservationer fra alle betydningsfulde fuglelokaliteter i landet. Ønskes der en detaljeret og aktuel status for fuglelivet ved **Egå Engsø**, så brug dette link: www.dofbasen.dk

Herunder ses en oversigt over de 199 fuglearter og racer, som er registreret fra **Egå Engsø**, pr. 27. januar 2010. I parentes ses antallet af observationer og individer i alt.

Lille Lappedykker	(282/2548)	Bjergand	(39/75)	Brushane	(227/1905)	Gøg	(86/126)
Toppet Lappedykker	(186/1136)	Havlit	(3/3)	Enkeltbekkasin	(20/61)	Mosehornugle	(11/13)
Gråstrubet Lappedykker	(179/2775)	Fløjlsand	(1/1)	Dobbeltbekkasin	(242/4909)	Mursejler	(142/13076)
Nordisk Lappedykker	(1/1)	Hvinand	(282/6053)	Tredækker	(3/3)	Isfugl	(29/30)
Sorthalset Lappedykker	(293/18284)	Lille Skallesluger	(41/62)	Stor Kobbersnepe	(7/7)	Vendehals	(1/1)
Skarv	(258/2052)	Toppet Skallesluger	(2/4)	Stor Kobbersnepe, Islandsk	(8/8)	Stor Flagspætte	(8/9)
Sølvhejre	(4/3)	Hvepsevåge	(10/25)	Lille Kobbersnepe	(5/25)	Sanglærke	(219/2143)
Fiskehejre	(304/1159)	Rød Glente	(12/13)	Småspove	(9/14)	Digesvale	(98/1336)
Hvid Stork	(1/4)	Havørn	(5/5)	Storspove	(31/76)	Landsvale	(188/9482)
Skestork	(2/2)	Rørhøg	(137/154)	Sortklire	(106/278)	Bysvale	(138/2472)
Knopsvane	(389/15479)	Blå Kærhøg	(29/41)	Rødben	(230/1730)	Skovpiber	(8/12)
Sortsvane	(1/1)	Spurvehøg	(75/91)	Rødben, Almindelig	(2/5)	Engpiber	(159/714)
Pibesvane	(47/266)	Musvåge	(234/501)	Hvidklire	(176/1034)	Rødstrubet Piber	(2/2)
Sangsvane	(174/24758)	Fjeldvåge	(7/7)	Svaleklire	(126/422)	Skærpiber	(3/4)
Sædgås	(3/10)	Fiskeørn	(12/12)	Tinksmed	(192/2767)	Bjergpiber	(66/103)
Sædgås, Tundra-sædgås	(10/53)	Tårnfalk	(327/723)	Mudderklire	(210/1865)	Gul Vipstjert	(101/508)
Kortnæbbet Gås	(2/54)	Dværgfalk	(5/5)	Plettet Mudderklire	(25/25)	Gul Vipstjert, Almindelig	(84/365)
Blisgås	(3/154)	Lærkefalk	(1/1)	Stenvender	(10/10)	Gul Vipstjert, Nordlig	(16/133)
Grågås	(316/19195)	Slagfalk	(1/1)	Odinshane	(10/10)	Bjergvipstjert	(62/80)
Indisk Gås	(2/2)	Vandrefalk	(23/23)	Almindelig Kjøve	(1/1)	Hvid Vipstjert	(231/2218)
Canadagås	(227/3695)	Agerhøne	(56/262)	Dværgmåge	(61/121)	Hvid Vipstjert, Almindelig	(6/35)
Bramgås	(8/19)	Fasan	(52/105)	Hættemåge	(76/20474)	Hvid Vipstjert, Sortrygget Vipstjert	(1/1)
Knortegås	(1/2)	Vandrikse	(12/15)	Stormmåge	(29/3167)	Silkehale	(10/283)
Knortegås, Mørkbuget	(6/21)	Engsnarre	(3/3)	Sildemåge	(103/183)	Gærdesmutte	(197/564)
Magellangås	(1/1)	Grønbenet Rørhøne	(143/574)	Sildemåge, Nord-søildemåge	(12/26)	Jernspurv	(91/162)
Nilgås	(167/324)	Blishøne	(266/152609)	Middelhavs-sølvmåge	(1/1)	Rødhals	(49/92)
Gravand	(279/3740)	Trane	(1/1)	Sølvmåge	(57/6091)	Nattergal	(33/49)
Pibeand	(275/33584)	Strandskade	(203/617)	Kaspisk Måge	(3/2)	Husrødstjert	(1/1)
Knarand	(323/1848)	Klyde	(235/2788)	Svartbag	(82/192)	Rødstjert	(3/3)
Krikand	(340/29289)	Lille Præstekrave	(236/953)	Splitterne	(4/7)	Bynkefugl	(11/17)
Gråand	(217/43595)	Stor Præstekrave	(227/1214)	Fjordterne	(61/313)	Stenpikker	(30/37)
Spidsand	(92/245)	Hjejle	(53/4571)	Havterne	(13/85)	Stenpikker, Almindelig	(1/1)
Atlingand	(145/572)	Strandhjejle	(4/4)	Dværgterne	(1/1)	Ringdrossel	(3/3)
Skeand	(370/5246)	Vibe	(375/47603)	Sortterne	(9/20)	Solsort	(34/126)
Taffeland	(370/22357)	Islandsk Ryle	(28/42)	Hvidvinget Terne	(14/25)	Sjagger	(49/3409)
Hvidøjet And	(50/50)	Dværgryle	(28/44)	Huldue	(12/19)	Sangdrossel	(17/27)
Troldand	(385/55118)	Temmincksryle	(100/1418)	Ringdue	(59/20590)	Vindrossel	(62/962)
		Krumnæbbet Ryle	(46/124)	Tyrkerdue	(2/5)		
		Almindelig Ryle	(129/1186)				

Misteldrossel	(1/1)
Græshoppesanger	(9/10)
Sivsanger	(11/15)
Kærsanger	(82/422)
Rørsanger	(29/36)
Gulbug	(23/42)
Gærdesanger	(31/49)
Tornsanger	(140/1609)
Havesanger	(49/74)
Munk	(90/244)
Gransanger	(144/474)
Løvsanger	(62/126)

Fuglekonge	(3/10)
Grå Fluesnapper	(4/4)
Skægmejse	(2/5)
Halemejse	(3/14)
Halemejse, Sydlig	(1/3)
Blåmejse	(49/168)
Musvit	(70/204)
Rødrygget Tornskade	(4/5)
Stor Tornskade	(1/1)
Skovskade	(26/29)
Husskade	(55/221)

Allike	(29/1363)
Råge	(44/667)
Sortkrage	(3/5)
Gråkrage	(51/392)
Ravn	(63/91)
Stær	(204/22896)
Gråspurv	(5/13)
Skovspurv	(40/575)
Bogfinke	(61/246)
Kvækerfinke	(2/24)
Grønirisk	(173/1036)
Stillits	(263/4297)

Grønsisken	(44/770)
Tornirisk	(161/1085)
Bjergirisk	(41/1002)
Stor Gråsisken	(2/5)
Lille Gråsisken	(49/76)
Lille Korsnæb	(2/3)
Dompap	(24/29)
Kernebider	(1/1)
Snespurv	(2/3)
Gulspurv	(206/1407)
Rørspurv	(252/1791)
Bomlærke	(25/29)

Herunder ses en oversigt over de 15 andre dyr, som er registreret fra **Egå Engsø**, pr. 27. januar 2010. I parentes ses antallet af observationer og individer i alt.

Skrubtudse	(1/1)
Stregbredpande	(1/2)
Lille Kålsommerfugl	(1/5)
Grønåret Kålsommerfugl	(3/23)

Dagpåfugleøje	(1/1)
Admiral	(1/1)
Tidselsommerfugl	(5/7)
Nældens Takvinge	(8/43)

Almindelig Blåfugl	(1/1)
Rødpletet Blåfugl	(1/3)
Almindelig Spidsmus	(1/1)
Hare	(9/19)

Brud	(1/1)
Rådyr	(4/7)
Flagermus sp.	(1/2)